

Lesoochranárske združenie VLK Čergov
082 13 Tulčík 183

Váš list číslo/zo dňa
23.06.2021

Naše číslo
5073/102/2021-25664/2021

Vybavuje
Ing. Brigita Pokorná

Bratislava
16.07.2021

Vec

Námietky k výsledkom štátneho dozoru - odpoved'

Slovenskej inšpekcii životného prostredia – ústredie (ďalej len „SIŽP“) bolo dňa 23.06.2021 doručené Vaše podanie nazvané ako „*Stažnosť proti záveru prešetrenia podnetu súvisiaceho s podozrením poškodzovania I., II. a III. Stupeň ochranného pásma vodárenského zdroja Vieska v k.ú. Hertník t'ažbou dreva obhospodarovateľmi lesa LESY SR š.p. a žiadost' o nápravu* (ďalej len „*podanie*“)“. SIŽP Vám listom č. 5073/102/2021-23501/2021 zo dňa 30.06.2021 oznámilo, že Vaše podanie podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona č. 9/2010 Z. z. o stážnostiach v znení neskorších predpisov nie je stážnosťou a na základe uvedeného SIŽP nebude Vaše podanie prešetrovať ako stážnosť podľa vyššie citovaného zákona. Zároveň sme Vám informovali, že Vami uvádzané skutočnosti preverí Oddelenie kontroly a o výsledku Vás bude písomne informovať.

K Vašim námietkam uvádzame:

Inšpektorát životného prostredia Košice , Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny (ďalej len OIOPaK“) v rámci objasňovania daného podnetu zistil hlavnú príčinu zakalenia vodárenského zdroja Veska. Hlavnou príčinou zakalenia vodárenského zdroja Veska s výdatnosťou 12,5 l/s (*po úprave 10 l/s*) nie je nadmerná t'ažba drevnej hmoty v lesných porastoch, nachádzajúcich sa v ochrannom pásmi II. a III. stupňa vodárenského zdroja Veska, ale geologické podložie celého povodia potoka Veska, ktoré je tvorené predovšetkým z flyšu - Ide o „*staršie malcovské súvrstvie*“ - pieskovce so závalkami ſlovcov, drobnozrnné zlepence (*hrubopsamitický flyš*). Vlastnosti hornín tvoriacich flyš, majú výrazný dopad na reliéf a vodný režim vo flyšových pohoriach. Pieskovce a ílovce pomerne rýchlo podliehajú vodnej erózii, čo má za následok rýchle zarezávanie sa vodných tokov. Flyšové horniny majú navyše nízku priepustnosť vody, čo má za následok časté záplavy či zosuvy počas prívalových dažďov. ***Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice*** (ďalej len „VVS, a.s.“) odoberá vodu

na spracovanie nielen z vrtu, ale aj priamo z vodného toku, ktorý je počas prívalových dažďov samozrejme vždy zakalený. Ide o dočasné zakalenie.

Rozloženie lesných porastov v Hertnickej doline do jednotlivých vekových tried je pomerne rovnomerné. Záver doliny je tvorený predovšetkým z lesných porastov mladších vekových tried do 40 rokov s dostatočnou retenčnou schopnosťou pôdy udržať vodu v krajinе. Ľavá strana a stredná časť doliny je tvorená z dvojetážových porastov vekovej triedy 81+ s výskytom lesných biotopov HSLT 516 Abieto – Fagetum (*kamenitá jedľová bučina*) resp. Fageto – Abietinum (*kamenitá buková jedlina*). Buk lesný, ako aj jedľa biela sú tienne dreviny, ktorých semenáčiky sú schopné prežívať aj v zatienených podmienkach pod hlavnou etážou. Sú vhodné na zakladanie viacetážových porastov - tzv. výberkový les, ktorý kumuluje maximálny možný objemový a s tým spojený aj hodnotový prírastok na zásobe na čo najmenšej ploche lesného porastu. Takéto porasty sú najodolnejšie voči pôsobeniu abiotických, ako aj biotických škodlivých činiteľov. Lesy SR š.p. Banská Bystrica, (ďalej len „Lesy SR“) realizujú v danej lokalite obnovnú ťažbu jednotlivým výberom - výberkovou formou s pozvoľným uvoľňovaním zapoja hornej etáže porastov, bez výrazného vplyvu na funkciu ochrany pôdy.

V súčasnosti Program starostlivosti o les (ďalej len „PSoL“) na LC Lesy na Lesnom hospodárskom celku (ďalej len „LHC“) Hertník nie je schválený a plánované ťažobné zásahy, realizované na lesnom pôdnom fonde (ďalej len „LPF“) v Hertnickej doline v roku 2021 sú regulované podľa návrhu plánu hospodárskych opatrení za obdobie od skončenia platnosti programu do schválenia návrhu PSoL zo dňa 10.12.2020. Väčšina lesných porastov v Hertnickej doline boli počas platnosti PSoL (2011-2020) zaradené medzi hospodárske lesy.

V období platnosti PSoL (2001-2010) však boli kategorizované ako lesy osobitného určenia v ochranných pásmach vodárenských zdrojov I. stupňa a II. Stupňa. Lesy osobitného určenia vyhlasuje rozhodnutím orgán štátnej správy lesného hospodárstva na návrh vlastníka alebo správcu, príslušného orgánu štátnej správy, inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby.

Aktuálne prebieha schvaľovací proces nového PSoL (2021-2030) a stále je možnosť zo strany VVS, a.s. požiadať o zmenu kategorizácie lesov na lesy osobitného určenia, ktorá tento návrh zo strany Lesov SR, ako správcu Hertnickej doliny, odmietla a žiadosť nepodala. Dôvodom je skutočnosť, že súčasťou návrhu na vyhlásenie lesov osobitného určenia je dohoda o určení výšky a spôsobe poskytnutia náhrady za obmedzenie vlastníckych práv v dôsledku osobitného režimu hospodárenia. Výška náhrady je určená ako rozdiel medzi výškou plánovanej ťažby v hospodárskych lesov a navrhovanou výškou ťažieb s dôrazom na danú kategóriu lesov osobitného určenia. Zvýšením obnovnej doby zo súčasnej 30 – 40 rokov na 80 rokov by znamenalo, že materský porast sa obnoví za podstatne dlhšiu dobu. Interval zásahu do hornej etáže porastu bude dlhší a intenzita bude nižšia. Výsledkom budú niekoľko etážové

porasty s najvyšším stupňom odolnostného potenciálu. VVS, a.s. by musela znášať zvýšené náklady, spojené s obmedzením ľažieb.

*Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚ Bardejov“) na základe ním vykonanej kontroly dňa 04.06.2020, v protokole o výsledku kontroly č. OU-BJ-OSZP-2020/005128-018 zo dňa 06.08.2020, v stati IV. „*Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov*“ určil Lesom SR povinnosť písomne upovedomiť príslušný orgán štátnej vodnej správy (OÚ Bardejov) o vykonávaní ľažby v ochrannom pásmе. Lesy SR, š.p. si túto povinnosť voči OÚ Bardejov splnili a zároveň „*Oznámenie o plánovanej hospodárskej činnosti v ochrannom pásmе vodárenského zdroja Veska v k. ú. Hertník v roku 2021*“, spolu s prílohami, zaslali na vedomie aj VVS, a.s. (Podľa § 32 ods. 4 vodného zákona návrh na určenie ochranných pásiem vodárenského zdroja je povinný podať ten, kto má povolenie na odber vody, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja. V danom prípade je to VVS, a.s., ktorá má požiadala o prehodnotenie rozhodnutia.)*

Rozhodnutie č. 4776/1980-722 zo dňa 26.09.1980, ktorým bývalý Okresný národný výbor v Bardejove, vydal rozsah pásiem pre ochranu výdatnosti a zdravotnej nezávadnosti povrchových zdrojov pitnej vody o. i. pre skupinový vodovod Hertník, Fričkovce, Osikov a Bartošovce a potok Veska, v ktorom vo výrokovej časti rozhodnutia v časti B) ods. 2 písm. e) je uvedené „*prípadnú ľažbu dreva a zalesňovanie plôch prevádzkovať len po odsúhlásení s orgánom štátnej vodnej správy a regionálnym úradom verejného zdravotníctva*“ je toho času neaktuálne a podmienky rozhodnutia nie sú v súlade s platnou vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že zamestnanci IŽP Košice postupovali v súlade s platnou legislatívou.

Ing. Brigita Pokorná
vedúca oddelenia

SLOVENSKÁ INŠPEKCIЯ ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
ÚSTREDIE
Grösslingová 5
811 09 BRATISLAVA
2.